

Anexă
la Raportul asupra modului de
gestionare a resurselor financiare
publice din exercițiul bugetar 2008

Raportul asupra activității
Curții de Conturi
în anul
2008

Chișinău, 2009

Raportul asupra activității Curții de Conturi în anul 2008

Cuprins:

Sumar executiv

Secțiunea 1. Resurse și rezultate ale activității de control/audit

- 1.1. Resurse umane
- 1.2. Resurse financiare
- 1.3. Resurse informaționale și tehnice
- 1.4. Rezultate ale activității de control/audit

Secțiunea 2. Dezvoltarea profesionalismului

- 2.1. Dezvoltare metodologică și activitate juridică
- 2.2. Dezvoltarea personalului

Secțiunea 3. Curtea de Conturi – o instituție orientată spre cooperare

- 3.1. Conlucrarea cu alte autorități publice, inclusiv cu alte organe de control
- 3.2. Colaborare internațională

Secțiunea 4. Realizări în domeniul dezvoltării strategice

- 4.1. Introducere
- 4.2. Rezumat
- 4.3. Context
- 4.4. Activități și rezultate
- 4.5. Probleme strategice ce stau în fața CCRM în anul 2009
- 4.6. Monitorizare
- 4.7. Costuri
- 4.8. Beneficii
- 4.9. Riscuri
- 4.10. Concluzii

Secțiunea 5. Răspunderea Curții de Conturi

- 5.1. Asigurarea transparenței
- 5.2. Asigurarea integrității
- 5.3. Modul de gestionare a resurselor financiare proprii

Sumar executiv

1. Acest raport reprezintă „puntea de trecere” a Curții de Conturi spre bunele practici ale ISA, care prevăd raportarea anuală de activitate a ISA către Parlament și alte părți interesate, separată de raportarea anuală de audit. Raportul oferă o imagine de ansamblu asupra Curții de Conturi, trecînd în revistă activitățile din exercițiul bugetar 2008, an de tranziție în dezvoltarea Curții în calitate de auditor extern al banilor publici.

2. Activitatea Curții de Conturi în anul raportat de gestiune a fost asigurată în medie pe an de 142 de angajați, fiind orientată spre executarea Programului activității de control/audit, la realizarea căruia, de rînd cu activitățile tradiționale de control financiar, Curtea a efectuat un volum considerabil de muncă în cadrul misiunilor de audit. Contribuția principală a Curții de Conturi, în acest sens, constă nu doar în identificarea unor neregularități în gestionarea și utilizarea fondurilor publice, dar și în încercarea de a stabili cauzele și efectele fenomenelor respective. În același timp, activitatea Curții de Conturi s-a axat și pe stabilirea unui fundament pentru Curte, ca instituție de audit extern, fiind întreprinși pași importanți în această direcție. Ca rezultat, eforturile Curții de Conturi privind **consolidarea instituțională**, prin crearea bazei juridice care să asigure transformarea Curții de Conturi într-o instituție supremă de audit, capabilă să îndeplinească cele mai înalte standarde de independență, obiectivitate și profesionalism, la 5 decembrie 2008, s-au încununat cu succes, prin adoptarea de către Parlamentul Republicii Moldova a noii Legi a Curții de Conturi.

3. Referitor la **asigurarea profesionalismului**, conceptul auditului regularității - stipulat în noua lege - a fost dezvoltat în Manualul de Audit al regularității, elaborat cu suportul Oficiului de Audit al Scoției și ONAS. O variantă de proiect a manualului a fost aprobată de Curtea de Conturi la începutul lunii decembrie 2008. Ideea de bază este că proiectul de manual va fi testat în cadrul auditelor-pilot, iar experiențele acumulate vor fi aplicate la finalizarea manualului. Introducerea unui sistem de asigurare și de control al calității auditului, aspect inedit în activitatea Curții de Conturi, a constituit încă o preocupare a conducerii instituției în vederea modernizării și consolidării generale a activității, ridicării nivelului de profesionalism și calității personalului său de specialitate.

4. Alte activități menite să consolideze Curtea de Conturi ca instituție au fost orientate spre introducerea abordărilor și instrumentelor de management în operațiunile Curții. Acest lucru a fost realizat, în primul rînd, prin introducerea noilor metode de estimare a utilizării resurselor interne și prin pregătirea de a pune în aplicare un sistem de înregistrare a timpului. Paralel cu aceasta, în vederea consolidării capacității de gestionare a resurselor umane, performanțelor, proiectelor și comunicării, au fost organizate instruirii pentru managementul Curții de Conturi în domeniul managementului strategic/managementul schimbărilor.

5. În anul 2008 au fost depuse eforturi în continuare pentru consolidarea comunicării interne și externe a Curții de Conturi a Republicii Moldova – ca modalitate de promovare a *dezvoltării personalului* și de *obținere a unui impact mai mare al activității CCRM*. Perfecționarea nivelului profesional al personalului Curții de Conturi a cunoscut, pe parcursul anului 2008, un ritm coerent și s-a concretizat în câteva forme de instruire: instruire în cadrul activităților specifice prevăzute de PDS și realizate cu suportul experților ONAS și experților contractați la componenta BM; instruire interne; autoinstruire; instruire în cadrul altor autorități publice. Ca mijloace de promovare a unei comunicări interne și externe mai eficiente și mai transparente au servit utilizarea în activitățile cotidiene a poștei electronice, plasarea pe pagina web a Curții de Conturi a informațiilor despre activitatea și evenimentele principale care s-au produs, precum și elaborarea a patru Buletine Informativ ale Curții de Conturi.

6. În ceea ce privește comunicarea externă și impactul constatărilor și recomandărilor înaintate de CCRM, au fost depuse eforturi pentru a îmbunătăți comunicarea cu Parlamentul, Guvernul și, în special, cu entitățile verificate, astfel încât controalele/auditele Curții de Conturi să fie recunoscute ca un sprijin real în asigurarea legalității și utilizării cu maximă eficiență a mijloacelor financiare publice, și nu ca un impediment în desfășurarea activității acestora. Se menționează, în această conjunctură, aportul Curții de Conturi în promovarea reformelor în domeniul MFP, în asigurarea oferită Comisiei Europene de către Curtea de Conturi cu privire la executarea condițiilor ce vizează MFP și auditul extern, prevăzute în matricele de politici în diferite domenii, grație căreia Republica Moldova obține tranșele respective de suport direct la bugetul de stat.

7. Activitatea pe plan internațional a Curții de Conturi în anul 2008 a fost marcată de o dinamică semnificativă, căpătînd o extindere deosebită și noi valențe de dezvoltare în direcția consolidării relațiilor de cooperare cu instituțiile similare din alte state, Curtea de Conturi Europeană, SIGMA, INTOSAI, EUROSAI etc.

8. Curtea de Conturi nu ar fi putut obține nici o realizare în anul 2008 fără angajamentul, aptitudinile și abilitățile angajaților săi. Ei reprezintă bunul cel mai de valoare al unei instituții orientate spre viitor, care este antrenată într-un proces continuu de dezvoltare. De aceea, menținerea și motivarea personalului calificat, care poate garanta obținerea plusvalorii și performanței în gestionarea solidă a banului public, devine un imperativ al timpului. În această ordine de idei, ținînd cont de standardele INTOSAI, bunele practici și independența financiară atribuită Curții de Conturi prin noua lege, Curtea urmează să-și schimbe modalitatea de estimare și aprobare a bugetului său, reieșind din necesitățile reale pentru exercitarea integrală a mandatului.

Secțiunea 1. Resurse și rezultate ale activității de control/audit

1.1. Resurse umane

La 01.01.2008, statele de funcții ale Curții de Conturi includeau 150 de unități, din care 124 – în Oficiul central și 26 – în Oficiile teritoriale amplasate în mun. Bălți și or. Cahul. Numărul mediu scriptic al angajaților în anul 2008 a constituit 142 de angajați.

Potrivit statelor de funcții, 76% din angajați sînt antrenați în activitatea de control și 24% – în activitatea de suport a Curții de Conturi.

Tabelul 1: Efectiv de angajați pe categorii de personal

Categorii de personal	2008		2007		2006		
	Efectiv de angajați	aprobat	în medie	aprobat	în medie	aprobat	în medie
Personal de conducere		28	27	28	27	28	24
Personal cu atribuții de control/audit și asigurare juridică		86	81	83	73	83	83
Personal de suport		36	34	39	35	39	35
Total		150	142	150	135	150	142

Majoritatea angajaților Curții de Conturi cu atribuții de control/audit și asigurare juridică și de suport al activității de control/audit au studii superioare în următoarele domenii: economie, finanțe, contabilitate și audit – 56 %, juridic – 18,5 %, alte specialități – 12 % (matematică, informatică, statistică, administrare publică, relații internaționale, filologie).

Cca 15% din angajații Curții de Conturi au absolvit mai multe facultăți, masteratul sau au studii postuniversitare.

Tabelul 2: Studii

Tip studii	2008	2007	2006
superioare cu profil economic	80	76	91
superioare cu profil juridic	13	11	14
superioare (alte specialități)	14	0	15
medii/superioare incomplete	3	4	12
Masterat	6	5	0
Postuniversitare	6	2	2
mai multe facultăți	9	7	5

În anul 2008 la serviciu au fost angajate 21 de persoane, inclusiv 5 tineri specialiști, absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior cu profil economico-financiar și juridic, iar în anul 2007 – 12 persoane, inclusiv 4 tineri specialiști, dar și s-au concediat 17 și, respectiv, 20 de angajați, gradul de fluctuație fiind de 12%, și, respectiv 15%.

Tabelul 3: Fluctuația personalului

Categorii de personal / Structura pe vîrstă	2008			2007			2006		
	angajați	concediați	rata fluctuației	angajați	concediați	rata fluctuației	angajați	concediați	rata fluctuației
Personal de conducere	0	0	0%	0	0	0%	0	0	0%
Personal cu atribuții de control/ audit și asigurare juridică	16	12	15%	4	15	21%	16	14	17%
Personal de suport	5	5	15%	8	5	14%	11	7	20%
Total	21	17	12%	12	20	15%	27	21	15%

Angajarea tinerilor specialiști influențează pozitiv asupra structurii profilului de vîrstă al angajaților, ponderea angajaților din categoria de vîrstă pînă la 40 de ani majorîndu-se de la 35% (în anul 2006) pînă la 40% (în anul 2008). La momentul actual, vîrsta medie a angajaților Curții de Conturi este de cca 40 de ani.

Tabelul 4: Structura personalului pe vîrstă

Categorii de personal / Structura pe vîrstă	2008				2007				2006			
	pînă la 25 ani	25-40 ani	40-60 ani	peste 60 ani	pînă la 25 ani	25-40 ani	40-60 ani	peste 60 ani	pînă la 25 ani	25-40 ani	40-60 ani	peste 60 ani
Personal de conducere	1	6	18	2	0	6	19	2	0	4	19	1
Personal cu atribuții de control/ audit și asigurare juridică	10	27	42	2	10	19	43	1	9	23	50	1
Personal de suport	1	11	21	1	4	10	20	1	3	12	19	1
Total	12	44	81	5	14	35	82	4	12	39	88	3

Din numărul mediu scriptic total al personalului mai mult de 70% sînt angajați cu o vechime în muncă de peste 10 ani, iar din numărul mediu scriptic al personalului cu atribuții de control/audit și asigurare juridică, respectiv, 65%.

Tabelul 5: Vechimea în muncă pe categorii de personal

Categorii de personal Structura pe vîrstă	2008			2007			2006		
	pînă la 3 ani	3 – 10 ani	peste 10 ani	pînă la 3 ani	3 – 10 ani	peste 10 ani	pînă la 3 ani	3 – 10 ani	peste 10 ani
Personal de conducere	1	1	25	0	2	25	0	1	23
Personal cu atribuții de control/ audit și asigurare juridică	11	17	53	12	11	50	11	14	58
Personal de suport	3	6	25	5	5	25	5	6	24
Total	15	24	103	17	18	100	16	21	105

Egalitatea în genuri este satisfăcătoare, conform informației de mai jos, 58% din numărul scriptic de angajați sînt femei.

Tabelul 6: Genul

Gen	2008	2007	2006
Femei	83	80	84
Bărbați	59	55	58

1.2. Resurse financiare

Conform Legii bugetului de stat pe anul 2008¹, pentru întreținerea Curții de Conturi au fost precizate alocații de la componenta de bază în sumă de **15716,9** mii lei, dar efectiv s-au cheltuit **15701,6** mii lei, fiind înregistrată o economie de 15,3 mii lei.

Structura cheltuielilor pentru întreținerea Curții de Conturi în perioada anilor 2006-2008 se prezintă în Tabelul nr.1:

Tabelul 7
(mii lei)

	2006		2007		2008		Abateri,%	
	Cheltuieli efective	%	Cheltuieli efective	%	Cheltuieli efective	%	2008/2007	2008/2006
Fondul de retribuire a muncii	8093,1	63,4	8 597,7	58,4	10304,5	65,6	19,9	27,3
Contribuții de asigurări sociale de stat	1803,6	14,1	1 876,5	12,8	2177,5	13,9	16,0	20,7
Plata mărfurilor și serviciilor	1641,7	12,9	2 053,0	14,0	2170,9	13,8	5,8	32,2

¹ nr.254-XVI din 23.11.2007, M.O., 2007, nr.192-193, art.745.

Deplasări în interes de serviciu	439,2	3,4	678,0	4,6	699,5	4,4	3,2	59,2
Prime de asigurare medicală	139,1	1,1	193,4	1,3	277,5	1,8	43,5	99,5
Transferuri peste hotare	-	-	-	-	11,8	0,1	-	-
Procurarea mijloacelor fixe	650,4	5,1	1 310,8	8,9	59,9	0,4	(95,4)	(90,8)
Total	12767,1	100,0	14709,4	100,0	15701,6	100,0	6,7	23,0

Sursă: Rapoartele privind executarea bugetului din contul cheltuielilor de bază pe anii 2006-2008

Informația prezentată denotă o creștere a cheltuielilor pentru întreținerea Curții de Conturi cu 6,7% în raport cu anul 2007 și cu 23% în raport cu anul 2006, condiționată preponderent de alocarea mijloacelor pentru retribuirea muncii potrivit prevederilor Legii cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar² (cu modificările ulterioare) și de achitarea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală conform Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2008³(cu modificările ulterioare). De asemenea, majorarea cheltuielilor bugetare în anul 2008, în raport cu ultimii ani, a fost determinată de creșterea tarifelor la serviciile comunale și de alocarea mijloacelor pentru detașarea în unele țări a angajaților Curții de Conturi în scopul verificării utilizării mijloacelor financiare publice de către Ambasadele Republicii Moldova în aceste țări.

Mijloacele alocate de la bugetul de stat pentru întreținerea Curții de Conturi în anul 2008 au fost utilizate preponderent la retribuirea muncii personalului și la achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, a căror pondere în totalul cheltuielilor a constituit 81,3 %, sporind, în raport cu anii 2006-2007, cu 2,7% și, respectiv, 8,8% din contul reducerii ponderii altor cheltuieli operaționale.

În anul 2008, Curtea de Conturi a beneficiat suplimentar de mijloace în sumă de 1545,4 mii lei, din contul Proiectului de suport prin asistență tehnică pentru dezvoltarea strategică a Curții de Conturi, care au fost utilizate la achitarea serviciilor companiei de consultanță – 646,5 mii lei, retribuirea muncii consultanților Proiectului și la achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală – 317,5 mii lei, organizarea reciclării cadrelor – 52,3 mii lei, deplasări în interes de serviciu – 137,5 mii lei și pentru alte cheltuieli operaționale – 391,5 mii lei.

Mijloacele financiare de care a beneficiat Curtea de Conturi în anul 2008 (an de tranziție și reforme) au contribuit doar la realizarea activităților curente. Activitățile de dezvoltare strategică a Curții de Conturi în conformitate cu angajamentele și obiectivele prevăzute în Planul de Dezvoltare Strategică, orientate spre pregătirea Curții de Conturi pentru tranziția la activitatea de audit, neavând acoperirea necesară cu resurse umane și financiare, au fost realizate prin lucrul extensiv în afara programului.

² nr.355-XVI din 23.12.2005, M.O., 2006, nr.35-38, art.148.

³nr.268-XVI din 07.12.2007, M.O., 2007, nr.203-206, art.792.

Conformarea Curții de Conturi la prevederile noii legi impune în continuare acțiuni pentru consolidarea instituțională, elaborarea și implementarea metodelor și practicilor moderne de audit bazate pe cunoașterea și aplicarea Standardelor Internaționale de Audit, dezvoltarea resurselor umane și asigurarea profesionalismului, prin instruirea intensivă a personalului, implementarea tehnologiilor informaționale și telecomunicaționale moderne, perfecționarea organigramei ș.a., care vor genera unele costuri financiare suplimentare. Totodată, e necesar de menționat că Curtea de Conturi nu va putea face față acestui volum suplimentar de muncă fără o majorare a numărului de angajați.

Având în vedere realizarea obiectivelor menționate, Curtea de Conturi a efectuat o revizuire a necesarului de resurse umane și financiare și a elaborat proiectul bugetului Curții de Conturi pe anul 2010, pe care l-a înaintat spre examinare și aprobare Parlamentului, în conformitate cu prevederile Legii Curții de Conturi.

1.3. Resurse informaționale și tehnice

La situația din 31.12.2008, Curtea de Conturi dispunea de o rețea la care erau racordate 13 laptopuri și 51 computere, ceea ce satisface necesitățile Curții de Conturi doar la nivel de 50%, majoritatea din acestea fiind moral uzate. Insuficiența tehnicii se resimte mai ales în subdiviziunile teritoriale.

Curtea de Conturi este conectată la sistemul de telecomunicații al autorităților administrației publice, prin intermediul căruia beneficiază de posibilitatea schimbului securizat de date cu alte 38 instituții de stat. Este utilizat sistemul de poștă electronică al autorităților administrației publice. Curtea de Conturi dispune de acces on-line la bazele de date ale Serviciului Vamal, Ministerului Dezvoltării Informaționale, Întreprinderii de Stat „Cadastru”, Inspectoratului Fiscal Principal de Stat. Paralel se recepționează informația din bazele de date ale Biroului Național de Statistică.

Totuși, concluzia la care au ajuns experții internaționali în raportul privind studiul de fezabilitate a funcționalității infrastructurii tehnico-informaționale și cu care Curtea de Conturi este de acord constă în faptul că infrastructura tehnică practic nu există. Este necesară o reconstrucție integrală a acesteia.

1.4. Rezultatele activității de control/audit

În anul 2008, Curtea de Conturi a realizat 48 de acțiuni de control/audit, inclusiv 13 suplimentar Programului de control/audit pe anul 2008. Din numărul acestora, în conformitate cu art.5 alin.(4) din Legea privind Curtea de Conturi nr.312-XIII din 08.12.1994, 7 controale au fost efectuate la solicitarea fracțiunilor parlamentare, care au avut ca obiectiv verificarea corectitudinii utilizării mijloacelor financiare publice, legalității și regularității operațiunilor economico-financiare.

E de menționat că deși numărul acțiunilor de control/audit a fost mai mic în raport cu anul 2007, aria de acoperire a volumului mijloacelor publice pasibile controlului/auditului a sporit de la 59,9% în anul 2007 până la 62,3% în anul 2008, iar a numărului entităților pasibile controlului/auditului Curții de Conturi, respectiv, de la 18% până la 23%. Numărul entităților controlate/auditare de Curtea de Conturi a sporit cu cca 40% față de anul 2007. Aceste rezultate vorbesc despre o creștere calitativă, ce se datorează trecerii treptate a Curții de Conturi de la activitatea de control la activitatea de audit, care permite, urmare aplicării unor proceduri și standarde de audit (eșantionare, evaluare a riscurilor, nivel de materialitate etc.), să acopere o arie mai extinsă de entități. Înseși auditele, prin natura lor, sînt mai complexe și mai comprehensive din punct de vedere al numărului de entități. Astfel, dacă în anul 2007 au fost elaborate 15 Rapoarte de audit, în anul 2008 numărul acestora a constituit deja 65 (de 4,3 ori mai mult).

Structura entităților controlate/auditare

Nr. d/o	Indicatorii Registrului Unic	Entitățile pasibile controlului/auditului conform Registrului Unic	Entități controlate/auditare					
			2006	%	2007	%	2008	%
1	Autorități publice și subdiviziuni subordonate, inclusiv:	1260	230	46,7	220	59,8	165	32,5
	Organe ale administrației de stat cărora se subordonează fondurile speciale	24	10		11		8	
2	Autorități ale administrației publice locale de nivelul II și I	494	213	43,3	99	26,9	259	51,1
3	Persoane juridice care beneficiază de garanții guvernamentale pentru credite, de subvenții și de alte forme de sprijin financiar din partea statului	10					10	2,0
4	Persoane juridice (Î.S.) care administrează, în baza unui contract, bunurile patrimoniului public	235	16	3,3	22	6	10	2,0
5	Persoane juridice (S.A.) care dispun de capital social integral de stat sau mai mult de 50% aparține statului	206	5	1	4	1,1	4	0,8
6	Alte entități controlate		28	5,7	23	6,2	59	11,6
	Total	2205	492	100	368	100	507	100

În rezultatul controalelor/auditelor efectuate de Curtea de Conturi, potrivit procedurilor legale specifice Curții de Conturi, au fost întocmite 442 de Acte de control și 65 de Rapoarte intermediare de audit – în total 507, față de 368 în anul 2007, ceea ce constituie o creștere de 37,8%.

În urma examinării rezultatelor misiunilor de control/audit efectuate, au fost adoptate 50 (43) de Hotărîri și s-au formulat 1785 de cerințe și recomandări, orientate spre înlăturarea încălcărilor și deficiențelor, optimizarea managementului financiar și sporirea eficienței administrării patrimoniului public, față de 66 de Hotărîri și 694 de cerințe și recomandări în anul 2007.

Indicatorii privind realizarea Hotărîrilor Curții de Conturi, pentru perioada raportată, se prezintă în tabelul de mai jos:

Totalitatea Hotărîrilor adoptate, expediate entităților controlate/auditare	Nr. de Hotărîri luate la control de Președintele R.M., Parlament	Totalitatea Hotărîrilor remise pentru informare						Totalitatea cerințelor și propunerilor/recomandărilor	Nr. cerințelor, propunerilor/recomandărilor executate	Nr. cerințelor, propunerilor/recomandărilor neexecutate	Total entități cărora le-au fost remise hotărîrile pentru executare
		Președintele R.M.	Parlament	Guvern	Ministerul Finanțelor	Procuratura Generală/CCCEC	Alte autorități interesate				
43	11	16	13	28	24	1/10	43	11	16	13	28

Unele autorități publice centrale și locale au întreprins măsuri de lichidare a încălcărilor și neajunsurilor constatate la formarea și utilizarea finanțelor publice și la administrarea patrimoniului public, astfel încât în perioada de gestiune au fost executate 83% din numărul total al cerințelor și recomandărilor și au fost executate integral 29 (68%) din totalul de Hotărîri adoptate, la 5 Hotărîri nefiind expirat termenul de executare.

Principalii indicatori ai activității de control/audit și de monitorizare a executării cerințelor și recomandărilor Curții de Conturi, în perioada anilor 2006-2008, se prezintă în următorul tabel:

Nr. d/o	Indicatori	2008	2007	2006
1.	Acțiuni de control/audit realizate, total	48	62	63
	- inclusiv la solicitarea fracțiunilor parlamentare	7	3	4
2.	Acte de control/Rapoarte de audit întocmite în rezultatul misiunilor de control/audit realizate	507	368	491
3.	Volumul de mijloace publice pasibile controlului (mil.lei)	28678,9	21945,7	17056,3
4.	Volumul de mijloace publice controlate (mil.lei)	17877,6	13162,7	10040,0
5.	Ponderea mijloacelor publice controlate în volumul total de mijloace pasibile controlului (%)	62,0	59,9	58,9
6.	Valoarea încălcărilor financiare constatate, în total (mil.lei), inclusiv:	275,8	219,0	199,0
	- impozite tănuite (diminuate), taxe și alte plăți	2,6	109,3	36,1
	- neluarea la evidență, neînregistrarea valorii patrimoniului aflat în gestiune	271,0	108,9	161,7
	- alte încălcări financiare	2,2	0,8	1,2
7.	Numărul de ședințe desfășurate de Curtea de Conturi, inclusiv:	80	106	91
	- pe rezultatele misiunilor de control/audit	48	70	63
8.	Numărul de Hotărîri adoptate în rezultatul misiunilor de control/audit	50	66	70
9.	Numărul de cerințe și recomandări formulate	1785	694	671
10.	Numărul de cerințe și recomandări executate din Hotărîrile Curții de Conturi	1468	572	604
11.	Materiale remise organelor de drept	10	9	5
12.	Suma mijloacelor restituite, în total (mil.lei), inclusiv:	276,2	128,2	168,8
	- percepute impozite tănuite, taxe și alte plăți la buget	2,3	15,9	8,4
	- luate la evidență, înregistrat patrimoniu aflat în gestiune	271,7	111,5	160,5
	- alte încasări	2,2	0,8	-
13.	Numărul de persoane sancționate disciplinar	68	42	126
14.	Cheltuieli pentru întreținerea Curții de Conturi (mil.lei)	15,7	14,7	12,8
15.	Mijloace restituite la 1 leu cheltuieli pentru întreținerea Curții de Conturi (mii lei)	17,6	8,6	13,2

De menționat că valoarea mijloacelor restituite (276,2 mil. lei) a sporit, în raport cu anul 2007, de 2,1 ori, depășind de 17,6 ori cheltuielile efectuate de Curtea de Conturi din mijloacele bugetare alocate pe anul 2008 (15,7 mil. lei), ceea ce denotă o eficiență înaltă a activității Curții de Conturi pe parcursul anului 2008.

* * *

Reieșind din rezultatele obținute, Curtea de Conturi a utilizat eficient resursele sale (umane, financiare, materiale și informaționale), realizând integral obiectivele stabilite în Programul anual de control/audit și în Planul de Dezvoltare Strategică a Curții de Conturi, în cadrul acestuia fiind efectuată o muncă comprehensivă de ajustare la standardele internaționale și bunele practici în domeniul auditului public extern, de dezvoltare a profesionalismului auditorilor, de pregătire pentru exercitarea auditelor în contextul noii Legi a Curții de Conturi.

În vederea gestionării și mai eficiente a resurselor sale, în special a resurselor umane, și a timpului, care este cea mai de preț resursă de care dispun angajații, Curtea de Conturi a elaborat un mecanism de îmbunătățire a managementului timpului, care constă în înregistrarea de către fiecare angajat a timpului acordat unei sau altei activități. Acest sistem de înregistrare a timpului a fost implementat deja începând cu 1 ianuarie 2009, cu titlu de testare. Avantajele pentru Curtea de Conturi și angajați vor fi numeroase: îmbunătățirea planificării și organizării resurselor umane și financiare ale instituției; aprecierea costurilor activităților de control/audit; organizarea mai eficientă a muncii; ameliorarea modului de utilizare a resurselor umane și financiare ș.a.

Secțiunea 2. Dezvoltarea profesionalismului

2.1. Dezvoltare metodologică și activitate juridică

Anul 2008 a fost marcat de activitățile în domeniul dezvoltării și reorientării personalului către implementarea și realizarea unor procese de audit în conformitate cu standardele internaționale și bunele practici europene, precum și al dezvoltării **metodologice**.

Paralel cu instruirile profesionale ale auditorilor, Curtea de Conturi a studiat experiența altor ISA în domeniul metodologiilor de audit, procedurilor și metodelor de audit aplicate, elaborând proceduri și metode proprii.

Pe lângă elaborarea, implementarea și perfecționarea documentelor metodologice, cum ar fi standardele de audit, regulamentele interne de organizare și funcționare a Curții, documentația-standard de audit și Manualul de Audit al regularității, în anul 2008, Curtea de Conturi s-a axat pe studierea și dezvoltarea activităților, care au constat în:

- dezvoltarea temelor și a subtemelor de audit;
- creșterea calității auditelor;

- asigurarea calității materialelor de audit.

Rezultatele acestor eforturi pe parcursul anului 2008 au fost următoarele:

- perfecționarea continuă a rapoartelor auditului regularității și al performanței;
- elaborarea unui cadru de bază privind calitatea activităților de audit, în vederea realizării și perfecționării misiunilor de audit în corespundere cu standardele de audit și liniile directoare în acest domeniu;
- asigurarea metodologică a misiunilor de audit, cu oferirea recomandărilor și a asistenței informaționale persoanelor implicate în misiunile de audit.

Conducându-se de principiul legalității, activitatea de control/audit a Curții de Conturi în perioada de referință a fost susținută prin acțiuni de *asigurare/asistență juridică*.

Prin aceste acțiuni, Curtea de Conturi și-a stabilit ca obiectiv să asigure auditele cu un suport juridic fundamentat și să contribuie, conform competențelor, la minimizarea riscului apariției faptelor ce presupun fraudă și eroarea, intervenite la entitățile auditate.

În perioada de referință, interesele Curții de Conturi în instanțele judecătorești au fost reprezentate în **20 de cauze**, din care **3 litigii** de judecată au avut ca obiect contestarea în contenciosul administrativ. Concomitent, Curtea de Conturi, în calitate de intervenient accesoriu, a fost atrasă în litigii de judecată pornite la acțiunea organelor procuraturii, avînd ca bază 3 Hotărîri ale Curții de Conturi:

- nr.82 din 09.11.2005 „Privind rezultatele controlului asupra respectării de către Întreprinderea mixtă moldo-germană „SEMGER” S.R.L. și Ministerul Finanțelor a Acordului din 18.09.1996 privind asigurarea garanției de stat la creditul extern”;
- nr.71 din 19.10.2006 „Privind raportul asupra legalității transmiterii în arendă de către Palatul Național de Creație a Copiilor și Adolescenților a obiectelor din fondul de imobile nelocuibile în perioada anilor 2004-2006 (5 luni)”;
- nr.83 din 15.12.2006 „Privind raportul asupra legalității privatizării obiectelor din fondul de imobile nelocuibile date în arendă, precum și comercializării activelor neutilizate în procesul tehnologic în perioada anilor 2003-2004”.

Două din aceste cauze, pînă la momentul actual, se află în proces de examinare.

De asemenea, din totalul cauzelor, 1 Hotărîre a Curții de Conturi a fost declarată legală și menținută de către instanța de judecată, iar 1 Hotărîre a fost anulată parțial, aceste acțiuni referindu-se la:

- Hotărîrea Curții de Conturi nr.38 din 10.06.2008 „Privind Raportul asupra auditului de atestare la Curtea de Apel Economică și Judecătoria Economică de Circumscripție pe perioada anilor 2006-2007”;
- Hotărîrea Curții de Conturi nr.32 din 25.05.2007 „Privind raportul asupra gestionării patrimoniului de stat de către Î.S. „Moldaeroservice” și Î.S. „Aeroportul internațional Mărculești” pe perioada anilor 2005-2006”.

Totodată, ca obiect al litigiilor în instanțele judecătorești în anul 2008 a fost examinarea materialelor contravențiilor administrative comise de către unii executori (ordonatori) principali de buget ai unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi din raioanele Criuleni și Edineț, soldate cu aplicarea sancțiunilor administrative prevăzute de art.174⁹ din Codul cu privire la contravențiile administrative.

În perioada de raportare, Curtea de Conturi a fost antrenată în procedura de avizare a unui șir de proiecte de acte legislative și normative, astfel susținând principiile care stau la baza elaborării și adoptării unui cadru legal național calitativ și eficient și asigurând compatibilitatea lui cu legislația comunitară, inclusiv a actelor ce țin de reglementarea domeniului utilizării bugetelor de toate nivelurile și administrării patrimoniului public, domenii ce se referă la activitatea de control/audit a Curții de Conturi.

În anul 2008, Curtea de Conturi a examinat și s-a expus cu avize asupra **19 proiecte** de legi și acte normative. Se menționează antrenarea Curții de Conturi în avizarea întregului set de proiecte de acte normative pentru punerea în aplicare a Legii nr.294-XVI din 21.12.2007 „Privind partidele politice”, avînd în vedere faptul că rapoartele financiare ale partidelor politice, conform legii vizate, vor fi verificate de către Curtea de Conturi în aspectul subvențiilor primite de la bugetul de stat.

Urmare acțiunilor/măsurilor întreprinse de Curtea de Conturi pe fundalul activității de armonizare a legislației naționale cu legislația comunitară, reieșind din prioritățile stabilite în Planul de Dezvoltare Strategică a Curții de Conturi pe anii 2006-2010, pentru perioada raportată se relevă finalizarea procesului de elaborare a noii Legi a Curții de Conturi, aceasta fiind adoptată la 05 decembrie 2008.

Astfel, noua lege, care determină statutul și activitatea Curții de Conturi ca instituție supremă de audit public extern, elaborată într-un mediu al evoluției cadrului legislativ în domeniul managementului finanțelor publice, controlului și auditului intern, a propus soluții de reglementare calitativ noi referitoare la auditul public extern, ce corespund noilor realități și aspirații de integrare europeană a Republicii Moldova.

În perioada anului 2008 s-au examinat **32 de interpelări**, sesizări și petiții parvenite de la unii deputați în Parlament, autorități publice centrale și locale, persoane fizice și juridice, pentru soluționarea unora din care au fost întreprinse măsuri ce țin de competența Curții de Conturi, iar altele fiind remise pentru examinare și soluționare conform competenței altor autorități.

2.2. Dezvoltarea personalului

Întru realizarea obiectivelor stabilite în domeniul dezvoltării resurselor umane, stipulate în Strategia de Management și Dezvoltare a Resurselor Umane, a fost elaborat Planul anual de instruire a angajaților Curții de Conturi, bazat pe necesitățile de instruire identificate de către șefii de subdiviziuni, în baza analizei cerințelor funcției și aptitudinilor existente, care a fost realizat în mărime de 95%. Astfel, au fost organizate și realizate 16 seminare de instruire în domeniu, la care au participat în medie câte 25 de angajați. Printre principalii moderatori se enumeră Agenția Rezerve Materiale, Achiziții Publice și Ajutoare Umanitare, Ministerul Finanțelor, Serviciul Control Financiar și Revizie, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, Universitatea Tehnică a Moldovei, precum și Direcția metodologie, analiză și control a Curții de Conturi.

Aproape 60 de angajați ai Curții au participat la circa 29 de seminare, colocvii, sesiuni de instruire, ateliere de lucru și conferințe internaționale, care au avut loc în Lituania, Ungaria, Ucraina, România, Germania, Serbia și Muntenegru, iar 33 de angajați au urmat o serie de cursuri de instruire în cadrul Academiei de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova, 5 dintre ei fiind selectați și certificați ca formatori în domeniul eticii serviciului public, comunicării, achizițiilor publice și managementului riscului. Totodată, 12 angajați ai Curții de Conturi au participat la cursurile de instruire la distanță, în limba engleză, oferite de Centrul de Excelență în Finanțe din Lubliana, Slovenia, prin intermediul serviciilor internet, cu tematica „Elementele esențiale în executarea bugetului”.

Pe parcursul anului au fost organizate și desfășurate 3 atestări ale funcționarilor publici din cadrul Curții de Conturi. Astfel, atestările au fost supuși 20 de angajați ai Curții, dintre care 3 persoane au fost confirmate în funcția deținută, la 17 angajați le-au fost conferite grade de calificare, iar 5 persoane au fost promovate în funcție.

Au fost organizate și desfășurate 4 concursuri pentru ocuparea funcțiilor publice vacante. Din cei 32 de candidați, admiși la concurs, 11 persoane au fost angajate la Curtea de Conturi.

În cadrul realizării Planului de Dezvoltare Strategică a Curții de Conturi, în conformitate cu termenii de referință aprobați, a fost selectat consultantul în Dezvoltarea personalului Curții de Conturi, care și-a început activitatea în luna septembrie 2008 și pînă la sfîrșitul anului 2009 urmează să acorde Curții de Conturi asistență la:

- * elaborarea unui sistem de planificare și management al resurselor umane;
- * elaborarea unui cadru de competențe pentru angajații Curții și a unui sistem de evaluare a performanțelor;
- * elaborarea unor proceduri moderne de recrutare și dezvoltare a carierei personalului;
- * elaborarea unei strategii și metodologii de instruire și dezvoltare a personalului Curții de Conturi;
- * instruirea personalului în managementul modern al resurselor umane.

Secțiunea 3. Curtea de Conturi – o instituție orientată spre cooperare

3.1. Conlucrarea cu alte autorități publice, inclusiv cu alte organe de control

În anul 2008, în baza acordurilor încheiate, a continuat cooperarea Curții de Conturi cu Procuratura Generală, Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, Ministerul Afacerilor Interne și Serviciul de Informații și Securitate. Această cooperare s-a desfășurat în domeniile schimbului de informații la investigarea infracțiunilor și înlăturarea cauzelor și condițiilor care le favorizează, organizării grupurilor mixte de lucru la investigarea infracțiunilor cu rezonanță socială sporită. Prin această cooperare, Curtea de Conturi urmărește prevenirea încălcărilor legislației și a fraudelor în procesul de formare, de administrare și de utilizare a mijloacelor financiare publice și de gestionare a patrimoniului public.

Pe parcursul anului au fost semnate Ordinele comune ale Președintelui Curții de Conturi și Procuratorului General nr.56/66 din 21.04.2008, Președintelui Curții de Conturi și Directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr.57/38 din 21.04.2008, Președintelui Curții de Conturi și Ministrului Afacerilor Interne nr.67/165 din 30.04.2008 privind instituirea și schimbarea componenței Consiliilor consultative permanente pentru examinarea preliminară a materialelor controalelor/auditelor Curții de Conturi ce urmează a fi propuse spre remitere, după competență, Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, Procuraturii Generale și Ministerului Afacerilor Interne, precum și a rezultatelor cercetărilor efectuate.

În scopul eficientizării cooperării cu organele de urmărire penală, precum și întru asigurarea examinării obiective și multilaterale a materialelor remise, în anul 2008 au avut loc 6 ședințe ale Consiliilor consultative permanente, din care 3 ședințe au fost comune, cu participarea membrilor Consiliilor consultative din partea Procuraturii Generale și CCCEC. În cadrul ședințelor au fost abordate diverse probleme de conlucrare între instituțiile în cauză, inclusiv obiectivitatea materialelor remise anterior. În urma examinării, 4 materiale au fost propuse spre remitere Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției. Totodată, în rezultatul examinării la Consiliul consultativ, de către Procuratura Generală ulterior au fost anulate 3 ordonanțe de neîncepere a urmăririi penale, adoptate prematur și neobiectiv pe materialele Curții de Conturi, materialele fiind expediate la CCCEC, pentru efectuarea controlului suplimentar (2 materiale – pe Hotărârile Curții de Conturi din a.2007, 1 material – din a.2008).

Rezultatele obținute în anul 2008 denotă o creștere substanțială a eficienței conlucrării Curții de Conturi cu organele de urmărire penală. Astfel, în total, în anul 2008, la organele de urmărire penală au fost remise 11 materiale (în a.2007 – 9 materiale). În rezultatul examinării materialelor remise, au fost pornite 30 de cauze penale (a.2007 – 8 cauze penale), pe 1 material s-a refuzat pornirea urmăririi penale (a.2007 – 3 materiale). La momentul actual, 7 materiale remise de Curtea de Conturi în a.2008 se află în curs de examinare (1 material a fost examinat parțial, cu dispunerea pornirii urmăririi penale și examinarea în continuare a altor aspecte; 1 material a fost anexat la cauza penală deja pornită).

Curtea de Conturi, în comun cu Ministerul Afacerilor Interne, au relevat și documentat schema de sustragere a mijloacelor bănești în proporții deosebit de mari în cadrul Ministerului Ecologiei și Resurselor Naturale, în special din Fondul Ecologic Național (pe parcursul anilor 2005-2007 au fost sustrate mijloace în valoare de 3,9 mil. lei). În privința cazului menționat au fost pornite cauze penale.

A continuat conlucrarea cu Ministerul Finanțelor, inclusiv cu Serviciul Control Financiar și Revizie, parteneri importanți în procesul de realizare a reformelor în domeniul managementului financiar public, care s-a referit la următoarele direcții de bază:

- elaborarea programelor anuale de control/audit în scopul excluderii paralelismului acțiunilor de control/audit;

- realizarea reformelor în domeniul managementului financiar public în cadrul Proiectului „Managementul finanțelor publice”, gestionat de Ministerul Finanțelor, și în domeniul consolidării auditului public extern, reformă promovată de Curtea de Conturi prin implementarea PDS pe anii 2006-2010. În vederea sincronizării și informării reciproce asupra activităților, persoane responsabile de la MF și SCFR au participat la ședințele Comitetului Consultativ al Curții de Conturi pentru implementarea PDS, convocate în anul 2008;

- participarea angajaților Curții de Conturi la activitățile de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public, organizate de către Ministerul Finanțelor, în cadrul acestora fiind abordate tematici actuale: standardele naționale de audit intern, standardele internaționale de control intern, modul de organizare a activității de audit intern în sectorul public din Republica Moldova, modalități de conlucrare între auditul intern și auditul extern, precum și bunele practici europene de funcționare a auditului public intern în alte țări;

- definitivarea termenilor de referință pentru elaborarea și implementarea proiectelor de dezvoltare a sistemelor informaționale. La acest capitol, Curtea de Conturi mai cooperează și cu Centrul de Telecomunicații Speciale, cu Ministerul Dezvoltării Informaționale prin intermediul grupurilor de lucru specializate comune.

Curtea de Conturi a cooperat și cu alte instituții și autorități publice în procesul de utilizare a bazelor informaționale ale acestora: Serviciul Vamal, Î.S „Cadastru”, Ministerul Dezvoltării Informaționale ș.a.

3.2. Colaborare internațională

Relațiile internaționale și cooperarea cu organismele internaționale de specialitate și instituțiile supreme de audit din alte țări în plan bilateral și multilateral au deținut în anul 2008 o pondere importantă în ansamblul de activități ale Curții de Conturi, fiind axate în special pe:

- cooperarea cu Oficiul Național de Audit al Suediei și cu Banca Mondială în cadrul realizării obiectivelor Planului de Dezvoltare Strategică a Curții de Conturi;
- realizarea Acordurilor de cooperare bilaterală și semnarea unor noi Acorduri;
- colaborarea cu instituțiile similare din statele membre ale UE, precum și din statele membre ale CSI;
- participarea activă ca membru al INTOSAI, EUROSAI și AISCCUF.

În contextul integrării europene, întru realizarea obiectivelor prevăzute în punctul 42 din Planul de Acțiuni Republica Moldova-Uniunea Europeană, Curtea de Conturi a prezentat la Bruxelles Raportul de progres la compartimentul *Ajustarea Curții de Conturi la bunele practici europene* în cadrul Subcomitetului de cooperare Republica Moldova-Uniunea Europeană pentru probleme de economie, finanțe și statistică.

În calitate de membru cu drepturi depline, Curtea de Conturi a participat la lucrările Congresului VII EUROSAI de la Cracovia, Polonia. Pe parcursul anului, angajații Curții de Conturi au participat la seminarele și conferințele organizate de INTOSAI și EUROSAI : „Managementul ISA”, organizat de către EUROSAI și Compania Germană pentru Cooperare Tehnică (GTZ), de la Berlin, Germania; Seminarul internațional cu genericul „Standardele auditului financiar”, organizat cu sprijinul EUROSAI, de la Vilnius, Lituania; Seminarul EUROSAI „Auditul sistemului protecției sociale”, de la Praga, Cehia. Doi membri ai Curții de Conturi au participat în calitate de observatori la ședința Grupului de lucru INTOSAI privind indicatorii-cheie naționali ce s-a desfășurat la Moscova, Rusia, iar un membru al Curții a fost desemnat expert în Grupul de experți pentru indicatorii-cheie naționali, creat în conformitate cu Rezoluția Sesiunii a VIII-a a Consiliului conducătorilor organelor supreme de control financiar din statele membre ale CSI.

Curtea de Conturi a devenit în anul 2008 membru cu drepturi depline al Asociației Instituțiilor Supreme de Control care au în Comun Utilizarea Limbii Franceze (AISCCUF), precum și membru al Grupului de lucru EUROSAI privind auditul mediului.

Întru realizarea prevederilor Acordurilor bilaterale și dezvoltarea relațiilor bilaterale între Curtea de Conturi și ISA din alte țări, controlorii superiori de stat ai Curții de Conturi au făcut schimb de experiență cu colegi de la Controlul de Stat al Lituaniei, de la Curtea de Conturi a Ucrainei, de la Oficiul Național de Statistică din Serbia în cadrul Subproiectului „Înregistrarea timpului de lucru”, de la ISA din Muntenegru la Seminarul internațional privind Managementul resurselor umane, de la ISA a Croației în cadrul Conferinței regionale din Europa de Sud-Est “Reprimarea corupției în sistemele de achiziții publice”, acumulând cunoștințe noi

și contribuind la modernizarea și dezvoltarea procedurilor și metodelor de audit în conformitate cu normele internaționale de audit, bazându-se pe rezultatele celor mai bune practici internaționale.

Curtea de Conturi a participat la lucrările Sesiunii a VIII-a a Consiliului conducătorilor organelor supreme de control financiar din statele membre ale CSI, ce s-a desfășurat la Moscova, Rusia.

În aspectul dezvoltării relațiilor internaționale bilaterale, în anul 2008 au fost semnate Acordurile de cooperare bilaterală între Curtea de Conturi a Republicii Moldova și Instituția Supremă de Audit a Republicii Polonia și Oficiul Național de Audit al Estoniei.

O semnificație deosebită pentru Curtea de Conturi a avut-o vizita de documentare la Chișinău a delegației Oficiului Național de Audit din Bosnia și Herțegovina, care a contribuit la realizarea unui util schimb de experiență profesională și de opinii pe subiectul *Calitatea în activitatea unei instituții supreme de audit*. Acest eveniment a pus începutul transformării Curții de Conturi dintr-o instituție care studiază practicile altor țări într-o instituție practica căreia prezintă interes pentru alte țări.

În cadrul exercitării de către Republica Moldova a Președinției la Procesul de Cooperare în Europa de Sud-Est (SEEC) pentru perioada anilor 2008-2009, Curtea de Conturi și Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, întru implicarea mai activă în acest proces a instituțiilor supreme de control financiar/audit (ISA) din țările participante la SEEC, în premieră, au organizat la Chișinău Reuniunea conducătorilor ISA din țările participante la SEEC "ISA din Europa de Sud-Est – evoluții și perspective" și Conferința internațională sub genericul: „Căile de perfecționare a activității ISA în contextul integrării europene: experiențe și practici ale ISA din Europa de Sud-Est”. Conducătorii ISA au apreciat înalt inițiativa Curții de Conturi, dorind să dezvolte în continuare cooperarea în cadrul acestui organism internațional.

Secțiunea 4. Realizări în domeniul dezvoltării strategice

4.1. Introducere

Această secțiune are drept scop prezentarea informației despre progresul înregistrat în anul 2008 la implementarea Planului de Dezvoltare Strategică a Curții de Conturi pe anii 2006-2010 și poate fi analizată ca un raport despre executarea Hotărârilor Parlamentului privind Rapoartele Curții de Conturi asupra modului de administrare a mijloacelor financiare în exercițiile bugetare 2005, 2006 și 2007.

Planul de Dezvoltare Strategică a Curții de Conturi a fost elaborat și aprobat întru realizarea pct.42 din Planul de Acțiuni Republica Moldova - Uniunea Europeană, cu sprijinul donatorilor și consultanților internaționali. Scopul principal al acestui document este asigurarea funcționării Curții de Conturi în conformitate cu standardele internaționale și ale UE privind cele mai bune practici ale auditului extern (Standardele INTOSAI). Deci, reformarea instituției de control financiar extern în instituție de audit extern constituie una din premisele importante ale integrării în Uniunea Europeană.

Secțiunea cuprinde informații privind schimbările care actualmente se produc și eforturile investite în cadrul instituțional și uman al Curții de Conturi, inclusiv redă o imagine generală despre situația la sfârșitul perioadei de gestiune și despre ceea ce s-a realizat, dar și provocările întâmpinate în realizarea PDS a Curții de Conturi.

4.2. Rezumat

Pe parcursul ultimilor ani Curtea de Conturi a evoluat considerabil în aspectul stabilirii unei baze pentru tranziția către o ISA modernă, conform celor mai bune practici de audit extern și Standardelor Internaționale de Audit. Procesul de reformare se bazează pe realizarea a 4 scopuri principale:

- **consolidarea instituțională** – crearea unei instituții de audit extern-model conform celor mai bune practici ale UE și Standardelor INTOSAI;

- **asigurarea profesionalismului** – dezvoltarea profesionalismului personalului Curții de Conturi, pentru a face față necesității de reformare a acesteia dintr-o instituție de control extern în instituție de audit extern al conturilor instituțiilor de stat;

- **dezvoltarea personalului** - o examinare efectivă din exterior a finanțelor publice depinde totalmente de competența, diligența și aptitudinile personalului Curții de Conturi;

- **obținerea unui impact mai mare al activității** - prin efectuarea unui audit independent și profesionist, prin îmbunătățirea modului de comunicare a constatărilor și recomandărilor sale, Curtea de Conturi va contribui la obținerea unui impact real asupra îmbunătățirii managementului finanțelor publice.

Succesul reformării Curții de Conturi este strâns legat și parțial dependent de progresul în definirea și implementarea unei abordări europene în domeniul managementului și controlului finanțelor publice.

În pofida faptului că Acordul de grant între Republica Moldova și Banca Mondială a fost semnat mai târziu decât se preconiza și că procedurile de selectare a consultantului strategic și consultantului pentru studiul de fezabilitate în domeniul tehnologiilor informaționale s-au prelungit, lucruri care au avut un impact negativ asupra respectării termenelor de realizare a unor activități prevăzute în PDS, sînt create condițiile necesare pentru realizarea tuturor obiectivelor PDS, iar acțiunile întreprinse denotă realizările, care confirmă noile capacități ale Curții de Conturi.

4.3. Context

În conformitate cu Planul de Dezvoltare Strategică a Curții de Conturi, în martie 2008 a fost elaborat un plan de acțiuni pentru anul respectiv, aprobat de toți partenerii de dezvoltare ai Curții de Conturi (CCRM), inclusiv de Banca Mondială și Oficiul Național de Audit al Suediei (ONAS). Planul este format din două părți. În primul rînd, a fost întocmită o listă revizuită de puncte de reper incluse în Planul de Dezvoltare Strategică, pentru a reflecta schimbările în planificarea timpului, care au parvenit după elaborarea PDS. În al doilea rînd, a fost întocmit un tabel de activități planificate pentru fiecare trimestru al anului 2008, în baza limitelor

probabile de timp pentru achizițiile în cadrul proiectului Băncii Mondiale și pentru subproiectele convenite pentru implementare de ONAS.

Banca Mondială oferă Curții de Conturi susținere prin intermediul Fondului Fiduciar Multidonator, în baza unui acord, în care se cere ca Curtea să urmeze pe deplin procedurile de procurare cerute de Banca Mondială pentru utilizarea mijloacelor fondului.

Curtea de Conturi este asistată și de către Oficiul Național de Audit al Suediei, în baza unui acord de cooperare bilaterală pentru o perioadă de trei ani (2007-2009).

4.4. Activități și rezultate

Pe parcursul anului 2008, CCRM a realizat următoarele **activități ce vizează reformarea sa** în conformitate cu obiectivele Planului de Dezvoltare Strategică.

4.4.1. Consolidarea instituțională:

- Adoptarea la 5 decembrie 2008 a noii Legi a Curții de Conturi a demonstrat dorința Parlamentului de a oferi Curții o independență reală în exercitarea mandatului – un mandat explicit de a efectua auditul extern al celor trei bugete principale (BS, BASS și FAOAM), auditele asupra eficienței, eficacității și economicității utilizării de către Guvern a resurselor. Schimbarea în procesul de desemnare a membrilor, de asemenea, limitează măsura în care membrii ar putea fi percepuți ca acționând motivați politic.
- În Planul de activitate pentru anul 2008 s-au inclus încă trei activități ale ONAS: susținerea și instruirea membrilor unității de audit intern, recent înființată; instruirea în tehnici moderne de management al Instituțiilor Supreme de Audit; instruirea și utilizarea instrumentelor de audit al tehnologiilor informaționale pentru auditul de atestare.
- Activitatea privind tehnicile moderne de management a inclus susținerea financiară pentru participarea CCRM la seminarele EUROSAI despre managementul Instituțiilor Supreme de Audit și standardele de audit financiar, precum și la seminarele interne despre leadership și management; managementul proiectelor, comunicare și delegare.
- O componentă majoră a Fondului Fiduciar Multidonator al Băncii Mondiale din domeniul consolidării instituționale este asigurarea Curții cu tehnologii informaționale moderne. Studiul de fezabilitate al tehnologiilor informaționale, care a derulat în octombrie 2008, a evaluat necesitățile de tehnologii informaționale legate de clădirea nouă a sediului central.
- Unul din punctele de reper prevăzute în Planul de Dezvoltare Strategică este crearea unei unități de politici capabile să ofere conducerii și membrilor Curții recomandări cu privire la schimbările în materie de politici. A fost elaborat un plan care cuprinde activitatea ei viitoare și modul în care aceasta va corespunde necesităților ei specifice, menționate în PDS a CCRM.

4.4.2. Asigurarea profesionalismului:

- Pe parcursul anului 2008 au fost realizate progrese în asigurarea profesionalismului, care, în mare parte, sînt în armonie cu planul de activități.
- Cu susținerea ONAS, s-au efectuat 3 **audite financiare (de atestare)** – pilot. Pentru a elabora manualul de audit și a testa cadrul calității necesar (ghidurile privind calitatea, controalele calității, monitorizarea calității și evaluarea calității), care vor fi cerute la implementarea acestor audite, au fost utilizate alte două subproiecte ale ONAS.
- În timp ce Manualul de Audit al regularității a fost elaborat și aprobat de Curtea de Conturi, membrii Curții au considerat că este nevoie de a asigura personalul cu îndrumări practice privind implementarea noilor metode de audit. Prin urmare, s-a decis efectuarea mai multor testări în teren ale manualului într-un audit-pilot complet al fondului medical în anul 2009 și utilizarea rezultatelor acestui audit-pilot pentru a oferi îndrumări practice suplimentare.
- La capitolul **Auditul performanței**, în trimestrul IV al anului 2008, CCRM a inițiat 2 audite-pilot, care sînt asistate de un Consultant Internațional. Termenii de referință pentru această componentă a proiectului Băncii Mondiale prevăd elaborarea Manualului de Audit al performanței și a unei serii de cursuri de instruire. Aceste activități s-au realizat paralel cu auditele-pilot ale performanței măsurilor de combatere a cancerului, precum și a achizițiilor publice, în contextul noii legislații în acest domeniu. Manualul va fi pregătit pentru prezentare în iulie 2009, înainte de începerea următorului ciclu de audite-pilot.

4.4.3. Dezvoltarea personalului:

- Cea mai mare parte a lucrului cerut la acest capitol al Planului de Dezvoltare Strategică este realizată cu asistența Consultantului în domeniul managementului și instruirii resurselor umane, selectat în cadrul Fondului Fiduciar Multidonator al Băncii Mondiale. Consultantul a elaborat un plan de implementare detaliat pentru perioada octombrie 2008 – septembrie 2009. Deja a fost elaborată o listă detaliată a competențelor pentru întregul personal al Curții și a început lucrul asupra strategiei de instruire.

4.4.4. Obținerea unui impact mai mare al activității Curții de Conturi:

- Pe parcursul anului 2008, Curtea de Conturi a îmbunătățit substanțial formatul și conținutul Raportului anual asupra modului de gestionare a resurselor financiare publice din exercițiul bugetar expirat, prezentat Parlamentului. A fost oferită o prezentare generală Comisiei parlamentare pentru politică economică, buget și finanțe privind rolul comisiilor

parlamentare în examinarea rapoartelor de audit. De asemenea, a fost acordat ajutor direct Comisiei parlamentare pentru politică economică, buget și finanțe la analizarea principalelor constatări din rapoartele Curții de Conturi.

- Curtea dorește să-și mențină rolul activ în principalele organizații internaționale INTOSAI și EUROSAI. Aceasta s-a realizat prin perfectarea și prezentarea în termen a trei rapoarte privind domeniile activității de bază pentru Congresul VII EUROSAI din iunie 2008 și prin participarea activă la activitățile desfășurate pe parcursul anului în cadrul conferințelor, seminarelor și instruirilor profesionale, organizate de INTOSAI și EUROSAI.
- Curtea de Conturi respectă cu strictețe termenele de realizare a acțiunilor ce vizează auditul extern, prevăzute în matricile de politici ale Guvernului, pentru obținerea din partea Comisiei Europene a suportului bugetar în domeniile asistenței sociale și ocrotirii sănătății, monitorizând frecvent rezultatele în domeniile MFP, auditului extern, reformei în domeniul administrației publice și oferind părților interesate informații obiective privind progresele înregistrate.

4.5. Probleme strategice ce stau în fața CCRM în anul 2009

Anul 2009 va fi un an de tranziție pentru Curtea de Conturi. În primele șase luni ale anului, Curtea va continua să activeze ca organ de control extern, deși va efectua un volum considerabil de muncă de audit-pilot. Începând cu luna iulie, Curtea va activa ca organ de audit extern, aceasta însemnând că nu se vor mai efectua controale externe ale tuturor executorilor primari de buget. Este evident că prioritatea de bază pentru anul 2009 va fi implementarea noii legi și a activităților aferente acestui proces – promovarea legii atât în interior, cât și în exterior, elaborarea noii organigrame a Curții de Conturi, modificarea și ajustarea actelor și regulamentelor interne la prevederile noii legi etc. Toate aceste activități urmează a fi realizate în termene rezonabile, conform planului aprobat.

4.6. Monitorizare

În aspectul organizării și monitorizării procesului de implementare a PDS a Curții de Conturi, pe parcursul anului 2008, s-au desfășurat o ședință a Comitetului de Coordonare a Cooperării pentru Dezvoltarea Instituțională între Curtea de Conturi și ONAS (la Stockholm) și două ședințe ale Comitetului Consultativ pentru implementarea PDS a Curții de Conturi (22 ianuarie 2008 și 19 decembrie 2008, la Chișinău).

Experții Băncii Mondiale, în cadrul unei vizite de monitorizare a implementării proiectului, au remarcat:

- continuarea ajustării activității Curții de Conturi la prevederile noii Legi a Curții de Conturi;
- avansarea în dezvoltarea sistemului de management al resurselor umane;

- înregistrarea unui progres în dezvoltarea capacităților în domeniul auditului performanței;

- clarificarea viziunii cu privire la tehnologiile informaționale noi și la strategia de comunicare, pentru a îmbunătăți eficiența și eficacitatea activității Curții de Conturi.

4.7. Costuri

În perioada raportată, **toate cheltuielile pentru activitățile realizate de ONAS** au fost suportate de această instituție. Finanțarea acestor cheltuieli nu s-a administrat de către Curtea de Conturi. Conform Raportului de Progres al ONAS, valoarea resurselor utilizate pentru acordarea asistenței tehnice pe parcursul anului 2008 a constituit 5 475 mii coroane suedeze (cca 520,0 mii euro), ceea ce constituie 34% din bugetul total al proiectului.

Pe parcursul anului 2008, în cadrul Proiectului de suport prin asistență tehnică pentru dezvoltarea strategică a Curții de Conturi, finanțat din sursele Fondului Fiduciar Multidonator al Băncii Mondiale, s-au valorificat 1,5 mil. lei. Circa 40 % din cheltuieli (aproximativ 647,0 mii lei) revin componentei „Consultanță Strategică pentru Curtea de Conturi”, ce vizează oferirea din partea Consultantului Internațional a unui suport conducerii Curții de Conturi, pentru a o ajuta să facă față provocărilor managementului schimbării impuse de implementarea Planului de Dezvoltare Strategică. Întru realizarea componentei „Suportul Comisiei pentru politică economică, buget și finanțe a Parlamentului RM”, s-au procurat 15 notebook-uri și a fost organizată vizita de lucru a parlamentarilor și personalului de suport la Oficiul Național de Audit și Parlamentul Ungariei, precum și alte activități. Pentru componenta dată s-au cheltuit circa 367,0 mii lei.

Angajații Curții de Conturi implicați în realizarea proiectelor ONAS și Băncii Mondiale nu sînt remunerați pentru aceste activități.

4.8. Beneficii

Implementarea PDS a Curții de Conturi oferă multe **beneficii** (directe și indirecte) Curții de Conturi, Parlamentului, Guvernului și cetățenilor Republicii Moldova, cele mai importante din ele fiind:

- realizarea criteriilor de aderare la UE și de creare a unei ISA pe deplin funcționale;
- sporirea responsabilității executorilor de buget la utilizarea mijloacelor publice în procesul implementării programelor guvernamentale;
- promovarea transparenței prin furnizarea către Parlament a unor informații mai ample și concrete cu privire la eficacitatea utilizării bugetului de stat în beneficiul cetățenilor Republicii Moldova;
- economisirea mijloacelor bugetare prin identificarea și eliminarea practicilor ineficiente și neeconomice;

- consolidarea capacităților informaționale ale Comisiei pentru politică economică, buget și finanțe a Parlamentului RM;
- elaborarea metodologiilor și abilităților privind evaluarea sistemelor de control intern, precum și a standardelor naționale pentru dezvoltarea auditului intern ș.a.

4.9. Riscuri

Dezvoltarea strategică a Curții de Conturi este o provocare intelectuală. Nu avem dubii că vor fi soluționate toate provocările. Concomitent menționăm că unele activități au fost începute cu întârzieri față de datele planificate. Motivele întârzierilor în activitățile de procurare a serviciilor de consultanță, precum și de procurare a bunurilor sînt următoarele:

- **Data lansării Proiectului de suport prin asistență tehnică pentru dezvoltarea strategică a Curții de Conturi**

Proiectul de suport prin asistență tehnică pentru dezvoltarea strategică a Curții de Conturi, de fapt, a inițiat implementarea activităților sale la 1 iunie 2007, cînd Curtea a angajat consultantul financiar și consultantul de procurări, și nu în ianuarie 2007. Din motivul acestei întârzieri, s-a amînat implementarea activităților ulterioare.

- **Studiul de fezabilitate în domeniul tehnologiilor informaționale**

A fost nevoie de mai mult timp decît se aștepta pentru încheierea contractului de efectuare a studiului de fezabilitate în domeniul tehnologiilor informaționale. Principalele cauze sînt:

a) Tenderul inițial trebuia să fie anulat din motiv că prețul oferit de consultantul selectat a fost de trei ori mai mare decît bugetul prevăzut. Cea de-a doua companie după scorul acumulat a refuzat să-și prezinte oferta. După introducerea modificărilor în Termenii de referință, CCRM iarăși începuse procedura de selectare a consultantului, astfel contractul cu compania nou selectată fiind semnat abia la 24 octombrie 2008.

b) Termenii de referință aferenți acestei subcomponente au constituit subiectul unor schimburi de păreri, pe o perioadă foarte lungă, între Consultantul Strategic, Banca Mondială și Curtea de Conturi în ce privește direcțiile viitoare de orientare a acestei activități, ceea ce, în final, s-a soldat cu modificări esențiale.

Deși majoritatea riscurilor identificate în Planul de Dezvoltare Strategică au fost depășite, realizarea obiectivelor strategice mai implică unele probleme, a căror gestionare și soluționare constituie o condiție-cheie la realizarea PDS și pe care Curtea de Conturi le va evalua și actualiza în permanență.

Riscurile și problemele principale în realizarea PDS, identificate pe parcursul anului 2008, au fost:

- abordări diferite ale concepției și consecințelor reformei în domeniul auditului financiar public extern, manifestate în procesul elaborării și

- avizării proiectului noii Legi a Curții de Conturi atât în interiorul instituției, cât și în afara ei;
- lipsa de timp, de personal și volumul suplimentar de lucru pentru angajații Curții de Conturi;
 - lipsa de experiență în domeniul administrării proiectelor finanțate de Banca Mondială;
 - caracterul individual al reformelor, care condiționează lipsa de concurență în procesul selectării companiilor de consultanță și, ca rezultat, duce la prelungirea perioadei de preangajare.

4.10. Concluzii

Curtea de Conturi dispune de un potențial capabil pentru dezvoltare în viitor. A început elaborarea și implementarea proceselor de audit pe baze noi, paralel cu pregătirea unei transformări treptate spre noul rol. Viitoarele îmbunătățiri majore, după cum se prevede în noua Lege a Curții de Conturi și în PDS, presupun clarificări ale rolului Curții în procesul de responsabilizare și percepție a filozofiei și abordării auditului în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit și cele mai bune practici europene. Procesele actuale de susținere întru funcționarea Curții de Conturi nu vor fi reale pe viitor, fapt care determină stabilirea unor noi căi de administrare a Curții de Conturi.

Efectuarea unor schimbări radicale în domeniul de activitate, natura și eficacitatea activităților unei instituții supreme de audit reprezintă o sarcină pe termen lung. Acest lucru este totalmente recunoscut și de instituțiile donatoare, care s-au alăturat Curții de Conturi, pentru a-i oferi suport în atingerea scopurilor stabilite în PDS.

Curtea de Conturi va continua realizarea activităților prevăzute în PDS, având drept suport dorința conducerii și a angajaților, susținerea Parlamentului și a altor părți interesate, precum și conlucrarea strânsă cu alte direcții ale reformei în domeniul managementului finanțelor publice, efectuată în Republica Moldova. Consolidarea instituțională, asigurarea profesionalismului, dezvoltarea personalului și asigurarea unui impact mai mare al activității rămân și în continuare cei patru piloni în dezvoltarea Curții de Conturi.

Secțiunea 5. Răspunderea Curții de Conturi

5.1. Asigurarea transparenței

Transparența, însoțită de responsabilitate și independență, reprezintă una din valorile esențiale specifice activității de audit extern. Respectînd-o, instituțiile supreme de audit își sporesc credibilitatea în societate și oferă un bun exemplu altor autorități. Pe parcursul anului 2008, Curtea de Conturi a continuat să-și mediatizeze atît activitățile de bază curente, cît și mersul realizării reformei sale de consolidare instituțională, promovînd o politică deschisă de comunicare cu societatea și factorii interesați.

Prin exercitarea activităților sale de control/audit și informarea Parlamentului, a publicului larg și a factorilor interesați asupra modului de gestionare a mijloacelor financiare publice, Curtea de Conturi a contribuit la sporirea nivelului de transparență a procesului bugetar. Hotărîrile Curții de Conturi pe marginea rezultatelor controalelor/auditelor au fost publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și au fost plasate pe pagina web oficială a Curții de Conturi www.ccrm.md.

Promovînd transparența în activitățile sale, Curtea de Conturi a dezvoltat instrumentele sale de comunicare și diseminare a informației.

Pagina web a Curții de Conturi a fost actualizată în permanență, ținîndu-se cont de evenimentele și exigențele la zi. Întru asigurarea unui nivel mai înalt de transparență și deschidere, pe pagina web au fost plasate informații cu privire la planificarea bugetelor și executarea devizului de cheltuieli pentru ultimii doi ani. Au fost introduse două rubrici noi „Achiziții publice” și „Funcții vacante”, în care este plasată cu regularitate informația relevantă. Pe pagină sînt plasate informații referitor la: evenimentele importante din cadrul Curții de Conturi; realizarea obiectivelor de dezvoltare strategică a Curții de Conturi; Hotărîrile Curții de Conturi; rapoartele prezentate; colaborarea cu organismele internaționale și cu alte instituții supreme de audit. Astfel, pagina web a devenit nu doar o carte de vizită a activității Curții de Conturi, dar și o sursă sigură de informare pentru angajații acesteia și pentru alte persoane interesate. O confirmare a acestui fapt este sporirea numărului de vizitatori ai paginii web a Curții de Conturi, în raport cu anul 2007, de 3,5 ori și a accesărilor – de 2 ori.

Grație suportului financiar acordat de ONA al Suediei, partenerul principal al Curții de Conturi în implementarea PDS, în anul 2008 a continuat editarea Buletinului Informativ, fiind publicate 4 numere, în care și-au găsit reflectare mai multe evenimente importante ale anului: ședințele Comitetului Consultativ pentru implementarea PDS; Reuniunea conducătorilor instituțiilor supreme de audit din țările participante la Procesul de cooperare în Europa de Sud-Est, organizată în cadrul Președinției Republicii Moldova la SEECP (ediție specială); adunarea de totalizare a rezultatelor anului ș.a.

5.2. Asigurarea integrității

Rolul Curții de Conturi în lupta împotriva corupției este de a contribui prin toate pîrghiile posibile la prevenirea corupției, realizînd controale/audite profesionale și obiective asupra regularității și eficienței utilizării mijloacelor financiare publice și gestionării patrimoniului public, asupra funcționalității sistemelor de control intern și evaluării măsurilor în care acestea exclud admiterea fraudelor și erorilor, de a urmări în mod sistematic realizarea recomandărilor de audit și de a informa factorii interesați și, în special, Parlamentul despre constatările sale în domeniul respectiv.

Prin aceasta, Curtea de Conturi îndeplinește o misiune importantă în promovarea transparenței și responsabilității și, respectiv, în consolidarea încrederii societății în instituțiile de stat.

Curtea de Conturi, ca și alte instituții de control ale statului, joacă un rol proactiv în realizarea politicilor anticorupționale, puse în aplicare de către Guvern. În conformitate cu Planul de acțiuni privind realizarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a corupției, Curtea de Conturi este responsabilă de realizarea a 15 acțiuni, în calitate de executor și coexecutor, de comun cu alte instituții publice. În anul 2008, Curtea a remis Secretariatului Grupului de monitorizare 4 rapoarte privind gradul de realizare a Planului de acțiuni.

Promovarea de către Curtea de Conturi a politicilor publice în domeniul prevenirii și combaterii corupției a oferit anumite progrese în anul 2008, inclusiv sub aspectul consolidării cadrului legislativ, asigurării transparenței procesului decizional, îmbunătățirii managementului resurselor umane și al finanțelor publice, menținerii relațiilor eficiente de cooperare între autoritățile publice și societatea civilă.

La acest capitol putem menționa executarea următoarelor angajamente asumate de Curtea de Conturi în procesul de realizare a Strategiei naționale de prevenire și combatere a corupției:

- Conformarea de către Curtea de Conturi a procedurii de angajare a personalului la prescripțiile Hotărîrii Guvernului nr. 192 din 01 martie 2004 despre aprobarea **Regulamentului cu privire la ocuparea prin concurs a funcțiilor publice vacante**. Condițiile de participare la concurs și funcțiile vacante se plasează pe site-ul oficial al Curții de Conturi. De asemenea, în scopul consolidării disciplinei muncii și ridicării nivelului profesional al funcționarilor publici, prin Hotărîrea Curții de Conturi nr.9 din 22 februarie 2007, au fost operate completări **în Regulamentul cu privire la atestarea funcționarilor publici din cadrul Curții de Conturi**.
- Identificarea factorilor ce ar putea favoriza corupția în cadrul Curții de Conturi, prin elaborarea în baza Metodologiei de evaluare a riscurilor de corupție în instituțiile publice, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr. 906 din 28 iulie 2008, a **Metodologiei de autoevaluare a riscurilor de corupție în cadrul Curții de Conturi**, care a fost aprobată la începutul anului 2009. Analiza riscurilor în

procesul de autoevaluare va permite întreprinderea măsurilor necesare pentru minimizarea acestora și pentru sporirea integrității organizaționale a Curții de Conturi.

- Consolidarea integrității profesionale și morale a angajaților Curții de Conturi, prin aprobarea la 15 iulie 2008 a **Codului deontologic al angajatului cu atribuții de control/audit al Curții de Conturi**, care promovează valorile și normele unei bune administrări: onestitate, sinceritate, imparțialitate, obiectivitate, respect și decență, servirea interesului societății cu onestitate. Drept bază pentru elaborarea Codului respectiv au servit actele legislative naționale, precum și Codul etic al auditorilor din sectorul public, aprobat la cel de-al XVI-lea Congres INTOSAI. În procesul de implementare a Codului deontologic au fost desfășurate șapte seminare de instruire a angajaților Curții, din care cinci la Oficiul central și două – la Oficiile teritoriale (Sud și Nord).
- Instruirea anticorupție prin informarea angajaților instituției despre pericolul corupției, excluderea toleranței față de corupție și încurajarea activităților de combatere a acesteia în cadrul activității de audit.
- Inițierea unui dialog cu reprezentanți ai societății civile și semnarea la data de 5 martie 2008 a **Memorandumului de cooperare cu unele organizații ale societății civile**.
- Funcționarea unor instrumente de comunicare cu publicul în vederea prevenirii corupției și semnalării situațiilor de conflict de interese sau de comportament nedemn al angajaților Curții de Conturi prin intermediul „**liniei telefonului de încredere**”.

5.3. Modul de gestionare a resurselor financiare proprii

Pentru Curtea de Conturi, cel mai eficient mod de a promova răspunderea executorilor de bugete pentru buna gestionare a mijloacelor financiare publice este ghidarea prin exemplul propriu. Ținând cont de aceasta, conducerea Curții de Conturi a dispus realizarea unei misiuni de audit, care a avut drept obiectiv examinarea și evaluarea conformității Raportului financiar al Curții de Conturi pe anul 2008, precum și stabilirea regularității utilizării resurselor financiare publice.

Auditul a fost efectuat de către o echipă de auditori ai Curții de Conturi, în conformitate cu Standardele de audit ale Curții de Conturi, care prevăd planificarea și realizarea auditului în vederea obținerii unei asigurări rezonabile că situațiile financiare nu prezintă erori semnificative.

Constatări de audit

- Evidența contabilă la Curtea de Conturi se efectuează în conformitate cu regulile generale obligatorii de ținere a contabilității și de raportare financiară în sectorul public.
- Auditul efectuat a constatat că mijloacele financiare au fost utilizate în limitele cheltuielilor aprobate, fiind înregistrată o economie de 15,3 mii lei, și conform destinației.

- Examinarea situațiilor și tranzacțiilor financiare în cadrul proceselor și activităților menționate mai sus nu relevă neregularități și abateri semnificative.
- Evaluarea procedurilor existente de control intern în cadrul Curții de Conturi oferă asigurare că managementul finanțelor publice corespunde normelor și reglementărilor în vigoare, fapt care reduce riscul gestionării neconforme a mijloacelor financiare publice.

Opinia de audit

În opinia echipei de audit, Raportul financiar al Curții de Conturi pe anul 2008 prezintă o imagine veridică și completă (ținându-se cont de caracterul semnificativ), iar operațiunile economico-financiare înregistrate în evidența contabilă se efectuează regulamentar, conform regulilor generale obligatorii privind ținerea contabilității și raportarea financiară în sectorul public.

* * *

În conformitate cu prevederile noii Legi a Curții de Conturi (art.8 alin.(1) și art.11 alin.(4)), Curtea de Conturi urmează să prezinte anual, către 15 martie, Raportul financiar de executare a bugetului propriu din exercițiul bugetar expirat, care urmează să fie supus auditului extern, efectuat, în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit, de către o organizație de audit extern, independentă, cu renume și experiență în domeniu, selectată de Parlament pe bază de concurs. Prin aceste prevederi, Parlamentului i se atribuie un rol important în asigurarea răspunderii Curții de Conturi pentru buna gestionare a mijloacelor financiare publice.